

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

**Zdroje financování neziskových
organizací**

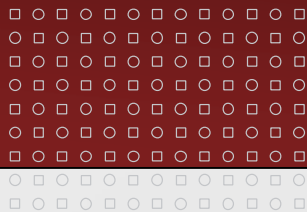
Vztah stát - neziskový sektor

Státní dotační politika ČR vůči NNO

MASARYKOVA UNIVERZITA
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Zdroje financování neziskových organizací

Zdroje

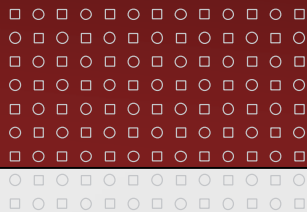
Charakter zdroje : finanční X nefinanční prostředky

Geografický původ zdroje : domácí X zahraniční

Původ prostředků organizace : interní (hospodářská činnost, členské příspěvky) X externí (veřejné, soukromé)

způsobu nabití : přímé X nepřímé

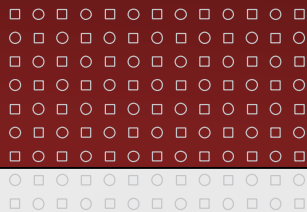

Veřejné zdroje

rozpočty institucí veřejné správy, tj. státní správy i samosprávy

- (Státní rozpočet, rozpočty ÚZS (krajů, obcí)
- státní fondy,
- v neposlední řadě různé zdrojů z Evropské unie.
- Mezi nahodilé (výjimečné) veřejné zdroje v ČR patří Nadační investiční fond
- Daňové úlevy...
- Daňová asignace

Daňová asignace – pro a proti

PRO

- Další finanční zdroj pro NNO
- Zvýšení občanské participace na financování NNO
- Zvýšení povědomí o NNO
- Výchova k filantropii

PROTI

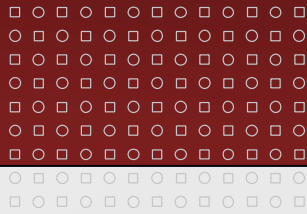
- Popření daňového principu neekvivalence
- Narušení horizontální spravedlnosti
- Růst administrativních nákladů
- Nedokonalá informovanost dárců – neefektivní alokace prostředků

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Vztah stát – neziskový sektor

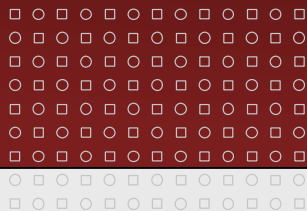
tří režimy Welfare státu podle Esping-Andersenovy typologie

Liberalní

sociálnědemokratický

konzervativní

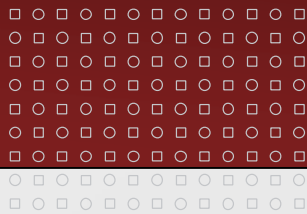

Čtyři typy neziskových režimů

4 typy koexistence státu a neziskových organizací
vychází z Esping-Andersen welfare state

Úroveň vládních sociálních výdajů	Rozsah neziskového sektoru	
	malý	velký
nízká	Statist Japonsko	Liberální USA, VB
vysoká	Sociálně- demokratický Švédsko, Itálie	Korporativistický Německo, Francie

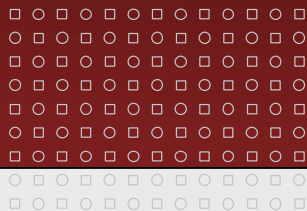

Poskytovatelé veřejně poskytovaných služeb

Veřejné organizace	Neziskové Organizace (NPO)	Ziskové organizace
<ul style="list-style-type: none">■ Politické rozhodnutí ■ Příspěvkové organizace■ Státní podniky	<ul style="list-style-type: none">■ Dobrovolné rozhodnutí pro uspokojení potřeb ■ Sdružení■ Obecně prospěšné společnosti■ Církevní organizace	<ul style="list-style-type: none">■ Ekonomické rozhodnutí ■ Obchodní společnosti■ Fyzické osoby (podnikatelé)

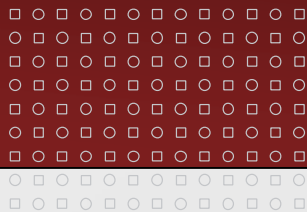

Produkce statků a služeb

- Otázka oddělení garantování a poskytování veřejně poskytovaných statků a služeb

Financování	Poskytování	
	Veřejné instituce a (nebo) neziskové organizace	Soukromí poskytovatelé, popř. mix
Veřejné	Welfare state	Kvazi-trh
Jednotlivci	Model spoluúčasti	Čistý trh

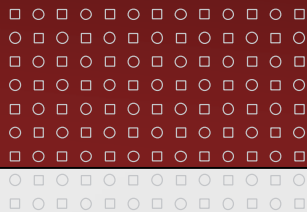

Vztah činností NO a činností státu

Činnost NO může být vzhledem k činnostem státu:

- **výlučná** – příslušnou činnost provádějí pouze NO (např. zahraniční humanitární pomoc),
- **komplementární** – činnosti jsou doplňkem činností prováděných státem nebo jeho organizacemi (např. sos dětské vesničky),
- **alternativní** – činnost prováděná souběžně s aktivitami státu nebo jeho organizací (např. církevní či soukromé školy)

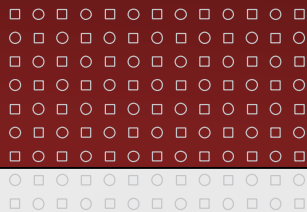

Podpora a ovlivnění neziskových organizací státem v ČR - legislativní

- stát je tvůrcem zákonů, které umožňují existenci NO.
- prostřednictvím svých orgánů určuje, kterou organizaci nechá vzniknout. Založení je čistě autonomní, nezávislé na státu, avšak samotný vznik je vázán na registraci (u ministerstva vnitra, kultury, rejstříkového soudu).

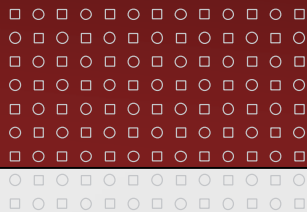
Podpora a ovlivnění neziskových organizací státem v ČR - finanční

Podpora nepřímá - daňové zvýhodnění a osvobození od daní a poplatků.

Podpora přímá nárokovatelná - při splnění určitých zákonem stanovených podmínek existuje nárok na prostředky ze státního rozpočtu (příspěvek na činnost politických stran, financování církví)

Podpora přímá nenárokovatelná – možnost získat finance z veřejného rozpočtu, na tyto prostředky však není právní nárok, mají podobu grantů, příspěvků či dotací, fungují na principu účelovosti.

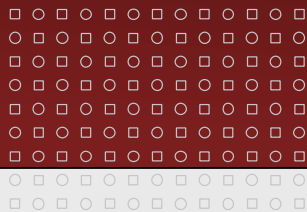

Nepřímá: Daňová zvýhodnění NNO

- Daň z příjmů právnických osob
- Silniční daň
- Daň dědická a darovací
- Daň z nemovitosti
- Daňový zvýhodnění dárců
- Snaha prosadit daňové asignace

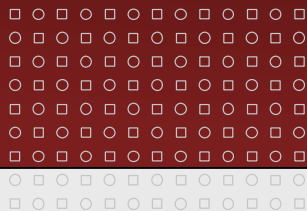

Přímá: Možné způsoby/formy/nástroje financování NO z veřejných zdrojů

- Na základě zákona (financování církví a náboženských spol., škol, politických stran)
- Dotace (subvence a granty)
 - Podle velkých a malých rozpočtových pravidlech
- Veřejné zakázky např. Smlouvy o poskytování služeb přes licence a kontrakty,
 - Podle zákona o veřejných zakázkách
 - Podle obchodního zákoníku

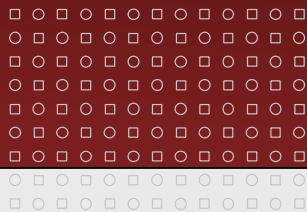

Princip partnerství

- Prosazováno EU
- !!!Paradoxně v legislativě ani ostatních materiálech Evropské unie DEFINICE PARTNERSTVÍ NEEXISTUJE!!!
- Konsensus ohledně partnerství:
 - Rovné postavení partnerů
 - Společný prospěch všech zúčastněných
 - Praktický aktivní přínos každého z partnerů pro společný úspěch a výsledek

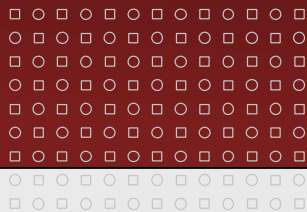

3 modely partnerství:

- Německý korporativní model (Německo)
- Americký model „zájmových skupin“ (USA)
- Model střední cesty (VB, ČR)
 - Rada vlády pro nestátní neziskové organizace

Podpora a ovlivnění veřejné správy NNO

Může nějak NNO ovlivnit fungování a rozhodování veřejné správy mimo výše uvedené praktické příklady “oficiálního“ partnerství?

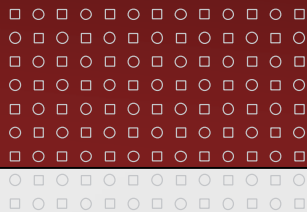
- **Lobby** (přímé lobování, lobování od kořenů, informační kampaně)
- **Veřejné připomínkování legislativních návrhů**
- **Vytváření odborníků (MV)**

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Politika České republiky vůči neziskovému sektoru

RNNO

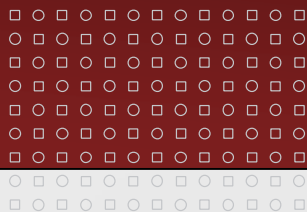
Stálý poradní, iniciativní a koordinační orgán vlády
1992 byla zřízena Rada pro nadace

→ tvorba koncepce a přerozdělování příspěvků z
Nadačního investičního fondu.

1998 byla Rada pro nadace transformována na Radu
vlády pro nestátní neziskové organizace

→ soustřeďuje, projednává a předkládá vládě
informace o NNO, podklady a návrhy, vztahující se
k vytváření vhodného prostředí pro jejich existenci a
činnost.

RNNO – složení rady, výbory

36 členů, předseda– prozatím NEČAS

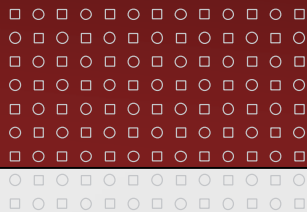
Další členové:

- zástupci NNO, kteří tvoří vždy nejméně polovinu všech členů Rady,
- zástupci ústředních orgánů státní správy, do jejichž kompetence patří výkon státní politiky vůči NNO,
- zástupci spolupracujících krajů.

Výbory RNNO

- Výbor pro spolupráci s Evropskou unií
- Výbor pro spolupráci s regiony
- Výbor pro legislativu a financování (OD 2007)
- Výbor pro Nadační investiční fond (JIŽ ZANIKL)

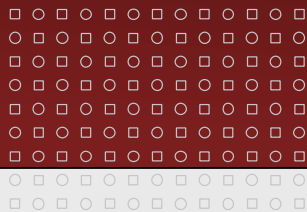

RNNO – výstupy poslední doby

- Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu NNO
- Hlavní oblasti dotační politiky vůči NNO
- Informace o poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím
- Rozbory financování NNO z vybraných veřejných rozpočtů
- Informační systém NNO a Evidence NNO
- Koncepce rozvoje neziskového sektoru
- Věcný záměr zákona o veřejně prospěšných organizacích

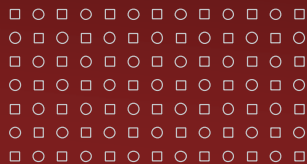

Státní dotační politika vůči NNO

- uskutečňuje se prostřednictvím tzv. veřejných výdajových programů.
- Programy resp. dotační tituly vyhlašují a jsou za ně odpovědná jednotlivá ministerstva, respektive poskytovatelé dotací.
- Programy jsou realizovány zpravidla udělováním dotací na základě výběrového řízení.
- dotace směřující na aktivity NNO jsou poskytovány konkrétní organizaci na předložený projekt výhradně na jeden rozpočtový rok a není na ně právní nárok.
- Přijetím jednotných zásad pro poskytování dotací byla sjednocena procesní stránka a díky každoročnímu vyhlašování tzv. hlavních oblastí státní dotační politiky dochází také ke sjednocení věcné stránky státní dotační politiky.

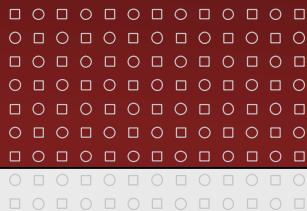
Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu NNO

- usnesení vlády České republiky ze dne 7. února 2001 č. 114,
- usnesení vlády České republiky ze dne 1. února 2010 č. 92,
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a uskutečňuje se prostřednictvím vyhlášených programů

Dotace se poskytují podle § 7 zákona č. 218/2000 Sb.:

- občanským sdružením,
- obecně prospěšným společností,
- církevním právníckým osobám,
- nadacím a nadačním fondům
- dalším právníckým osobám, založeným nebo zřízeným k poskytování zdravotních, kulturních, vzdělávacích a sociálních služeb a k poskytování sociálně právní ochrany dětí, pokud tak ústřední orgán státní správy rozhodne

Praktické naplnění státní dotační politiky ČR vůči NNO

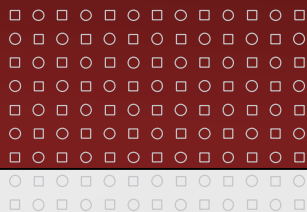
- Podpora činnosti NNO
- Nákup veřejných služeb
- Naplnění meziresortních politik
- Naplnění resortních politik
- Ostatní politiky

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

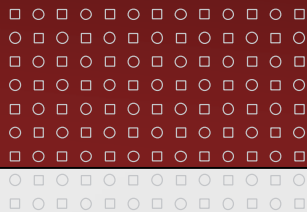
Literatura

Dokumenty k přednášce

- Zhodnocení koncepce podpory rozvoje neziskového sektoru
- Hlavní oblasti státní dotační politiky pro rok 2009, 2010, 2011
- INFORMACE o poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím v roce 2009 z vybraných veřejných rozpočtů a grantové programy nadací – příjemců příspěvku z Nadačního investičního fondu
- Rozbor financování NNO z veřejných rozpočtů v roce 2009
- Posouzení systému udělování dotací nestátním neziskovým organizacím (2006)
- Věcný záměr zákona o veřejně prospěšných organizacích

Dokumenty k přednášce

- Informace o stavu plnění priorit a opatření uvedených ve strategické části Zhodnocení koncepce podpory rozvoje NS
- Informace o realizaci Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči NNO pro rok 2009
- Informace o poskytování dotací na projekty NNO ze státního rozpočtu
- Swot analýza NS v roce 2008

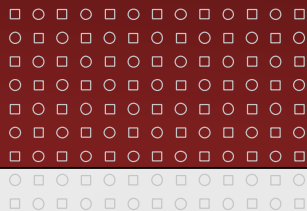
Další informační zdroje k přednášce

- Boris, E.T., Steuerle, C.E. (eds.) *Nonprofits and Government. Colaboration and Conflict*. 2. vyd. Washington: The Urban Institute Press, 2006.
- Peková J., Pilný J., Jetmar, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha : ASPI, 2005,
- Potůček, M. a kol. *Veřejná Politika*. Praha : SLON, 2005, ISBN: 80-86429-50-4.
- Potůček, M. *Nejen trh*. Praha : SLON, 1997
- Hyánek, V., Prouzová, Z. a Škarabelová, S. *Neziskové organizace ve veřejných službách*. Brno : MU, 2007
- <http://www.vlada.cz/cs/rvk/rnno/uvod.html>
- <http://www.e-cvns.cz>

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

na cvičení uvidíte a uslyšíte...

- Státní dotační politika – oblasti, filozofie
- Finanční toky z veřejných rozpočtů v roce 2007, 2008
- Nepřímé zdroje

